

den naturlige konsekvens have været en forsørgelsesydelse, der på en rimelig måde kompenserer for det. Vi er som sagt enige i principperne i ændringerne, men princippet falder lidt til jorden, når ydelsesniveauet ikke er højt nok til at modsvare de ting, som falder bort. Vi mener, det ville være rimeligt, at man fik noget, der kompenserer for den indtægt, man kunne få på arbejdsmarkedet, hvis man havde haft arbejdsvennen i behold.

Vi er også forundrede over, at pensionen skal være afhængig af ægtefællens eller samleverens indkomst, selv om vi udmærket er klar over, at der er arbejdet med det spørgsmål. Man skal huske, at pensionen erstatter en arbejdsindtægt, og at der ikke er nogen steder på arbejdsmarkedet, hvor aflønningen afhænger af ens civilstand, så selvfølgelig burde individualprincippet gælde fuldt ud, så alle bliver betragtet som selvstændige personer.

Helt galt går det, når man fastsætter en forsørgelsespligt ud over det, landets øvrige civile love fastslår. Vi ved jo alle sammen, at hvis vi får børn, har vi pligt til at forsørge dem, til de bliver 18 – det fremgår af børneloven – og vi ved også, at vi ved indgåelse af ægteskab eller registreret partnerskab bliver pålagt en gensidig forsørgelsespligt. Det fremgår af loven om ægteskabs indgåelse.

I de to tilfælde træffer vi nogle bevidste valg, som vi ved har nogle forsørgelsesmæssige konsekvenser. Hvis vi derimod vælger at bo sammen med en eller flere andre voksne, påtager vi os ikke en forsørgelsespligt, men bliver vi pludselig uarbejdsdygtige og henvist til at leve af førtidspension, pålægges en eventuel samlever en indirekte forsørgelsespligt. Men hvem skal vurdere, hvornår der er tale om samliv? Måske har man valgt at dele en lejlighed uden at have andet tilfælles end det, at man deler huslejen, eller måske har man valgt at bo i kollektiv. Er man så samlevende i anden eller tredje potens, eller hvad skal det dække over?

For samfundet er der meget ofte indbyggede besparelser i, at folk ikke bor alene. Det mindsker behovet for personlig og praktisk bistand, det forebygger ensomhed og styrker i øvrigt livskvaliteten. Men når den slags straffes økonomisk, når man skal fortælle kæresten, vennen eller vennerne, at der ud over de udgifter, der naturligt følger af at bo sammen, godt kan risikeres at komme en forsørgelsesudgift – ja, så bliver det hele unægtelig noget sværere.

Så er der hele fleksjobsituationen, og her virker de mange fine intentioner altså ikke helt gennemtænkte. Arbejdsmarkedet råber i øjeblikket ikke efter mennesker med nedsat arbejdssevne, og hverken DA, LO eller KL tror på, at de mange fleksjob kan skaffes. Kommunerne vil oven i købet have en økonomisk interesse i at bevilge førtidspension til færrest muligt og prioritere dem, der er berettiget til ledighedsydelse, højest, når der skal skaffes fleksjob, og resultatet bliver altså, at mennesker med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, fra nu af oversat til arbejdssevne, bliver henvist til et liv i usikkerhed, hvor de ikke kan planlægge længere end fra måned til måned, fordi de økonomiske forudsætninger er fuldstændig uafklarede.

Vi kan typisk se følgende fire grupper: en gruppe af folk, der er visiteret til fleksjob, men ikke er berettiget til ledighedsydelse, får kontanthjælp, dvs. brutto 7.711 kr. om måneden. En anden gruppe af folk, der er visiteret til fleksjob, men er berettiget til ledighedsydelse, vil få 10.443 kr. Så er der en gruppe af folk, der får fleksjob. I princippet får de overenskomstmæssig løn, men vi ved jo godt, at i 9 af 10 tilfælde er det ensbetydende med mindstelønnen, og arbejdsgiveren får et tilskud på halvdelen eller to tredjedele af timelønnen. Og så er der den sidste gruppe, nemlig dem, der får førtidspension, og det er altså 12.740 kr.

Uden en væsentlig forøgelse af antallet af fleksjob bliver den sørgelig sandhed nok, at langt de fleste falder ind under de to første kategorier, nemlig dem på kontanthjælp eller ledighedsydelse, hvis de altså nogen sinde kommer så langt i forløbet, at de får optjent retten til det.

Det forekommer også besynderligt, at man frasiger sig princippet om sektoransvar, for med ledighedsydelsen og fleksydelsen får Socialministeriet pludselig ansvar for områder, som normalt sorterer under Arbejdsministeriet. Det eneste naturlige havde været, at ledighedsydelsen og fleksydelsen blev en del af det almindelige arbejdsløshedsforsikringssystem, for de ligner jo til forveksling dagpenge og efterløn. Vilklårene er bare ringere, for ledighedsydelsen er kun på 91 pct., og med fleksydelsen er der ingen bonus for at vente til det 62. år med at gå på dagpenge. Det giver ringere forhold for borgere med nedsat erhvervsevne, og det er det umuligt at se nogen fornuftig forklaring på. Hvis ydelserne havde været placeret i det normale a-kasse-system, havde arbejdsmarkedets parter og ikke mindst fagbevægelsen også i højere grad været tvunget